Magyar Irodalmi Hírlevél

Kuszkó-óm
Nádhajókkal az őseink nyomában

Az erdélyi szászok himnusza
NAGY IGNÁCZ: Magyar titkok
Magyarok a világban
Dudás Kálmán: Anyám kezei: jóság és áldás
Elfeledett szép szavaink
Berda József – Nemzetsirató
Siklósi András:Űzött vad
Könyvárverést rendeznek Szegeden
A Berda kocsma szuper hely volt!
Izsó Zita költőnek ítélték oda a Gérecz Attila-díjat.
Rabindranath Tagore: Áldozati énekek
Mácz István: ***Isten (és) az Igazság, a Jóság, a Szépség***

2012 NOVEMBER **HETVENHARMADIK MEGJELENÉS**

Kuszkó-óm

Amikor az özönvíz elöntötte Ataiszt, mindenki a hegyekre menekült, mivel azok a csúcsra vezető barlang-rendszerrel volt ellátva. A Hun-tóban és az Indus tóban készült fedett bárkákba menekültek és ott várták a jobb sorsukat. Óriási volt az égszakadás, földindulás. Félelmükben becsukták a bárka ajtaját és Kuszkó irányítása mellett 300 napig eveztek, amíg a Nagyvízből lassan kiemelkedő Új-föld vidékére nem értek, s a mai Peruban értek partot. Kuszkó a magas hegyek között kötött ki, s hosszú vándorlás után egy arra alkalmas helyen, egy folyó forrásvidékénél megalapította Kuszkó városát. Ráten-Tóremnek, a Napistennek fényes kegyhelyet építettek, színarany borítású falakból. 5 pavilont emeltek a Holdanya, Csillagtejút, Villám-Tórem és a szövetségi Nagyszala-Tanács tiszteletére. A legszebb azonban a Szivárvány-híd tiszteletére épült, mert hitük szerint csakis a Szivárvány-hídon mehetnek fel a lelkek az Égiekhez. A Bálványhegyi mintára megalkották az idők múlását jelző berendezéseket, azaz órákat is. A rimaleányok ezekkel pontosan tudták számolni az időt. Kuszkó népe a magas hegyvidékről lefolyó patakok mentén terjeszkedett a keleti síkságok felé. A legelső dolguk az volt, hogy az egész hegyvidékre kiterjedő barlangrendszereket építettek ki, mint ahogyan Ataiszban is. Ezek az objektumok vallási és védelmi célokat is szolgáltak. Bármelyik lépcsőszerű kegyhelyet közelítette meg ellenséges szándékú csoport, úgy az értékeket mentve értesítették a törzsszövetségi harcosokat, akik mindig a barlangrendszer veszélyben lévő pontjára vezényelték a legnagyobb védő erőt. Így a Nagyvíz emlékére kiépített rendszer biztosította a sokezer éves értékek megmentését.

Legnagyobb létszámban Kecső törzse menekült meg, amelyet a hun-keveredésű Herunok legtöbbször kecsuánnak gúnyoltak. Ez a név rajtuk maradt, ők alkották a menekültek magvát. Kecső törzse a Kuszkó alapítású szent várost és a hosszú hegyvidéket soha nem hagyta el.

A **herunok** akkor főként halászattal foglalkoztak, míg asszonyaik lépcsős földművelés szel. Napisten helyett a koronás kígyó volt a védőjük.

A **Jaguár törzs** már Kuszkó körül alakult meg. Nem ölték meg szent állatukat, a jaguárt, hanem azok jóindulatára bízták magukat.

Az **Asték törzs** As fejedelem-asszonynak volt a tisztelője, de a Nagyszalában hajlamosnak mutatkoztak más Égiek tiszteletére is.

Az **Irokéz törzs** Joskehé műveltség istenét tisztelte.

A **Nahua törzs** piaikjai Tonan földanyát tisztelték.

A **Leguán törzs** tagjai helyeselték, hogy minden törzstagbeli saját maga vívja meg végső harcát Halál piaikkal, Manitu segítségével.

A **Hirig-manaj törzs** tagjai a gerincüket törték a Halál viaskodás előtt a nagy vadászmezőkre távozni akaróknak.

Az **Elete törzs**beliek, a komik közül valók voltak, s a dámszarvast tisztelték.

Az **Algokun törzs** szent állata a kígyó volt.

A **Manitu törzs** a patiszu belső törzse volt, amelyik Kecső-Kapac-féle nagycsaládjába később Béla fősámán benősült. Leghűségesebb sámánifjai lettek a testőrei a Napisten templomának. Nagyszellem-egyistenhívők voltak és Manitunak tetsző életet éltek.

A **Karib törzs**nek az volt a felfogása, hogy az emberek a Mama-Alpa által eldobált kövekből, míg az asszonyok a pálmafa magjaiból lesznek.

A **Vótiták** a vótok beházasodásából keletkeztek a vili törzsből. Ezek piaikjaiknak az volt a tanítása, hogy az emberek barlangból jöttek elő és minden bajban legjobb, ha oda menekülnek.

A **Mundán** törzsbéliek is ugyanezt mondották, hogy a barlangok felső nyílásain és fagyökereken becsurgó víz keltette őket életre.

A **Makah** és a feketelábú törzsek az ősvízből, a hegycsúcsokról és fennsíkokról származtatják magukat.

Az **Uzitó** törzsbéliekhez az úz és kabar sámánok csatlakoztak és a tűz megszerzésének éltető erőt tulajdonítottak.

Maja ivadékai közül sokan a **Maja törzs**höz pártoltak. Napisten hívők lettek és Kukulkán öröktűz tudását átvették.

Ezen törzsek mindegyike a hegyek gerincén jött létre, majd kétfelé válva elindultak kelet felé. Később négy törzs lettek, s végül már mind a 18 törzs 8 felé osztódott. Kuszkónak az indijó-óm településéből 146 házasodási törzs keletkezett Manitu, az örökkévaló Nagyszellem tiszteletében. Manitu-óm, az Indijó-óm belső magja pedig a patiszu uralkodásának központja lett.

A Nagyvíz örökké élt az As és Maja népek tudatában, az Ataiszból megmenekült emberek képzeletében. Az Ataisz és Amu elsüllyedt gyarmatról megmenekülteket As gyűjtőnéven, míg a Marja és Amu szigetvilágból megmenekülteket Maja közös néven hívták. Ilyenek voltak a Parszi- és Pamír-szkíták, akik a Gandás féle kunokkal és a hokjen-fokjen törzsekkel házasodtak össze. Ehhez a törzshöz tartozott Maja is, aki 20 gyermeket nevelt fel. Utódaiból sok kiváló hajós származott, akik meglátogatták azokat, akik az ataiszi ősföld Indus folyója környékéről Kuszkó vezetésével és az indijó hajósokkal szárazföldet értek a nagy kataklizma után.

Nádhajókkal az őseink nyomában

Thor Heyerdahl norvég felfedező, archeológus 1914-ben született Larvikban, Norvégiában. Miközben a világ jelentős részét beutazta, feltűnt számára, hogy **a Föld bizonyos, egymástól távol eső pontjain milyen feltűnően hasonló kultúrák virágoztak** egykor és egy időben. Így például **Egyiptomban, az Indus-völgyében, a sumérok egykori birodalmában, a Titicaca-tó környékén élő népeknél, vagy éppen a Húsvét-szigeteken**. Azonos módszerrel építettek nádhajókat, épületeket, és feltűnően hasonló használati tárgyakat készítettek. Heyerdahl elméletét, miszerint e népeknek szoros kapcsolatban kellett állniuk egymással, s hogy e kultúrák netán valamilyen közös gyökérből eredtek, a világszerte híressé vált, nádhajókkal véghezvitt expedícióival igyekezett bebizonyítani.

Igen nagy történelmi tettet hajtott végre amikor 1947-ben Peruból a Csendes-óceánon át Polinéziába vitorlázott az ősi módszerek szerint épített háncshajóján. A kalandor a második világháború után fedte fel elméletét az emberi letelepedések folyamatáról, és ezt bizonyítandó a gyakorlatba ültette azt. Meg volt győződve róla hogy Dél-Amerikába Polinéziából jöttek a bevándorlók, elvitorlázva keletről nyugatra, és nem fordítva, ahogy azt addig tartották. Balsafából ácsolt tutajukat **Kon-Tiki-**nak nevezték el, s a mintegy 8000 km-es utat 101 nap alatt tették meg.

A tudósok által leginkább elismert expedíciója a húsvét-szigeteki volt az 1950-es években, amely a szigetek hatalmas szoborfejeinek rejtélyét próbálta felfedni. Amíg alternatív elméletei elismerést és szkepticizmust váltottak ki a tudósok körében, Thor fantáziája új elméleti utakat nyitott meg az emberi kultúrák terjedéséről a földön. A húsvét-szigeteki nádhajók is azt jelzik, hogy a távhajózást illetően nagy vállalkozásaik lehettek, az ott élő emberek pedig igen szakképzettek voltak e téren.

Igen jól ismertek az egyiptomi hajóábrázolások. Az előkerült régészeti leletek között akadtak olyan pontos rajzok és leírások, melyek alapján meg tudták építeni az egykori ősi egyiptomi papírusz, illetve az egykori sumér nád hajók másait. Ezeket már a predinasztikus időkben, a fáraók uralkodása előtt is használták, távoli tengeri utazásokhoz, s a nádhajók használata az egész Nílus-völgyében elterjedt. Hála ezen pontos ábrázolásoknak, megépülhetett a **Rá I., majd a Rá II.** nádhajó, melyek kemény próbát álltak ki a nyílt tengeren. A két expedíció 1969-ben és 1970-ben volt. A Rá I. már majdnem áthajózott az egész Atlanti-óceánon, amikor elszakadtak a kötelek, s ezzel az expedíció félbeszakadt. Ám a következő évben a Rá II-n sikeresen tették meg az utat Afrikától egészen Amerikáig. Marokkóból indulva 57 nap alatt szelték át az Atlanti-óceánt annak a hipotézisnek az alátámasztására, hogy az ókori Egyiptom lakói eljuthattak Amerikába. Ez is azt igazolja, hogy a konkvisztádorok bizony jócskán megkéstek.

Az 1977-es **Tigris** expedíciójával Heyerdahl az Indiai-óceánt hajózta körül, olyan berdiből készített hajóval, amit egykor a sumérok használtak. A mezopotámiai művészetről kevesebb ilyen lelet maradt fenn, de néhány dombormű világosan megmutatja, hogy a két folyó közt éppen olyan nádhajókat építettek, mint a Níluson, vagyis a legrégibb sumérok és egyiptomiak szemmel láthatóan azonos hajótervezési örökséget vettek át. A tudósok megállapították, hogy a sumérok legrégibb, „hajót” jelentő, hieroglifikus írásjele azonos az egyiptomiak legősibb hieroglifáiban szereplő „tengerészet” értelmű jellel. Ez arra is enged következtetni, hogy netán **e két nép legrégibb írástudói egy ma már letűnt közös forrásból vették át az írás eszméjét.**

Az egykori Mezopotámia területén élő mocsárlakó arabok ma is könnyű kis nádcsónakokkal közlekednek. Ezekről lenyűgözve írta Heyerdahl, hogy a szimmetria és a részletek tekintetében sosem látott még ennél mesteribben összedolgozott növényszárakat, kivéve a titicaca-tavi és a húsvét-szigeteki nádcsónakokat. Ott, az Andokban, a magasan fekvő Titicaca-tónál élő ajmara, kecsua és uru indiánok még ma is pontosan olyan vízi járműveket építenek, mint az ősi egyiptomiak és mezopotámiaiak. S hogy mennyire egyformán dolgoznak ezek az egymástól távol élő hajóépítő mesterek, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy Heyerdahl az igen nagy volumenű munka miatt a Dél-Amerikában élő ajmara indiánokat is segítségül hívta a hajói megépítéséhez. Munka közben az arabok arabul, az ajmarák ajmarául beszéltek, s e két nyelv annyira különbözik egymástól, mint a kínai az angoltól, de mégis tökéletesen megértették egymást, mivel a nád ősi ismerete volt a közös nyelvük.

Talán a legmélyrehatóbban egy bizonyos Armas Salonen kutatta a sumérok hajózási tudományának történelmét, melyhez az adatokat a sumér és akkád ékírásos agyagtáblák szolgáltatták számára. Erről a témáról tanulmányt is írt, melyet azzal kezd, hogy a mezopotámiai hajóépítés fejlődése minden tekintetben azonos az ősi egyiptomival, s hogy az első hajók, nádhajók voltak. Tanulmányában beszámolt egy bizonyos típusú hajóról, melyet „tengerbíró hajóként” vagy „istenhajóként” is jellemez, s melyet **magurnak** neveztek. **Ezt a típusú hajót használták a félistenek és az isteni ősök még Úr alapítása előtt.** Rendkívül nagy méretűek voltak és még életmentő csónakokat is vittek magukkal szükség esetére. A hajóknak – akárcsak ma is – nevük volt, többnyire városokról, királyokról, hősökről nevezték el őket.

A Tigris expedíció során az Indus-völgyében is megálltak, melyről Heyerdahl a következőket írja: „*Az Indus-völgy titka nem annyira eltűnésében, mint inkább felbukkanásában rejlik. Egyiptomhoz és Sumérhoz hasonlóan, ennek a harmadik nagy kortárs korai civilizációnak is hiányoznak a világos helyi gyökerei; úgy tűnik, hogy egyszerűen egy hajózható nagy folyó termékeny partvidékét választotta új otthonául valamely régi, hatalmas dinasztia egyik ága.”*

Az alábbi ábra a nádhajók elterjedését szemlélteti. Sárga zászló jelzi azokat a helyeket, ahol a történelmi időkben épültek nádhajók, a többi szín azt mutatja, ahol a közelmúltig, illetve a mai napig is használják őket. A rajz érdekességképpen a piramisok elterjedését is mutatja, s jól látható, hogy milyen sűrű köztük a területi egybeesés.

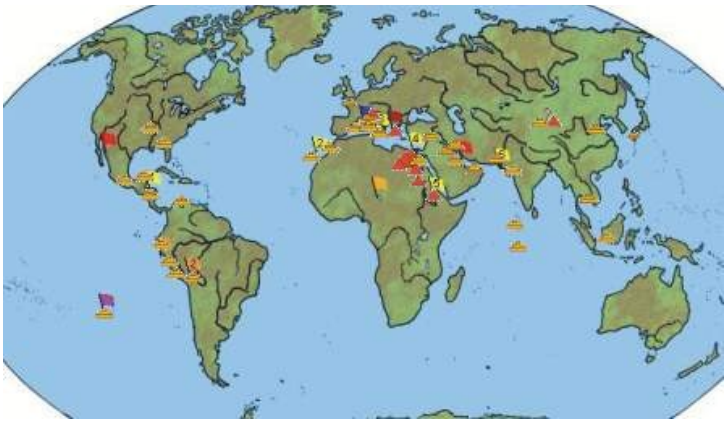

Vajon miért? Úgy tűnik, mintha ezek a civilizációk ebben az időben az űrből pottyantak volna a bolygónkra. „***Az igazi rejtély az, hogy az emberiség történetének nincs egy általunk ismert kezdete. Úgy tűnik, hogy a tengerről érkező civilizált tengerjárókkal kezdődött. Ez azonban nem igazi kezdet. Ez valaminek a folytatása, amit még homály fed.”*** – írja Heyerdahl, aki ha ismerte volna az Arvisurákat, akkor talán magyarázatot talált volna a fenti rejtélyre. Álljon most itt egy rajz az Arvisurából, melyen az egykor elsüllyedt Ataisz gyarmatait jelölték be. **Érdemes összehasonlítani a két ábrát, hiszen világosan látható, hogy mind a nádhajók, mind a piramisok elterjedésének helyei azonosak az ataiszi gyarmatok területeivel!**

És bizony az Arvisurában is találhatunk utalásokat a nádhajók használatára, íme néhány idézet:

„*De mire a következő holdtöltén az ős Agaba elindult Kuszkó után a kézművesekkel, jött a szörnyű földrengés, tűzokádat és mennyek szakadása. Ebben a szörnyűségben a Kuszkó-féle **nádhajók** mind odavesztek és Agaba két kézműves vitorlás hajója is csak nagy nehezen tudott megmenekülni az özönvízből.”*

„*Kaltes asszony szekerén újabb égiek érkeztek és Úr városának közelében leszálltak a tengerre. Nemsokára Oánész kiúszott a partra. Felsőteste emberre hasonlított, míg alul hal teste volt. Az emberek először féltek tőle, de ő fénylő ékszerekkel kedveskedett nekik. Erre Úr népének fiai kenyeret és húst vittek cserébe, amelyet szívesen elfogadott. Később társai is követték és még csillogóbb ékszereket hoztak a **nádhajók** kikötőibe.”*

„*Az Anyahita-Arvisura-hívők csoportja idők multával annyira átalakította az immár négyvérűvé vált ataiszi embereket, hogy minden tekintetben okosabbak voltak a jégár elől menekülteknél. Könnyű **nád-, majd facsónakokon** elkezdtek más településeket is felkeresni, bárhová kerültek az istenes papjaik útján mindig kapcsolatban maradtak régi birodalmukkal.”*

A nádhajókon kívül azonban számos más lelet és felfedezés is arra enged következtetni bennünket, hogy ezen kultúrák valamilyen közös forrásból kellett, hogy eredjenek.

Bahreinban, Heyerdahl „ismerős” **faragott kőtömböket** talált. Ezeket a köveket derékszögben vágták ki és nem volt két azonos köztük. Egyeseknek a sarkait lekerekítették, de mindegyiket úgy faragták, hogy egészen pontosan, rés vagy hézag nélkül illeszkedjenek a szomszédos tömbhöz, mintha csak lézersugárral dolgoztak volna. Ami érdekes a dologban, hogy ilyen mészkövek Bahreinon nem léteznek, valahonnan máshonnan kellett hogy ideszállítsák a hatalmas tömböket. Ugyanilyen falakra először a Húsvét-szigeteken bukkant Heyerdahl, ahol ismeretlen kőfaragó mesterek alkalmazták ezt a technikát, a nagy szobrokat tartó legrégibb megalitikus templomteraszoknál. Ezután a dél-amerikai hajóépítőknél látta ugyanezeket az ismertetőjegyeket, majd a Marokkó atlanti-óceáni partján fekvő Lixus templomfalainál is.

Föníciai eredetű égetett **agyagpecséteket** találtak, melyek típusuk és díszítésük szempontjából semmiben sem különböztek a mezopotámiai pecsétektől; a Gran Canaria Múzeumban vannak kiállítva egy sereg tipikus mexikói égetett agyagpecséttel együtt, demonstrálván megdöbbentő hasonlóságukat.

Heyerdahl látta, hogy hogyan készítik az indus-völgyi emberek a **vályogtéglákat**. Ilyen egyszerű módszereknek az egymástól független felfedezése nem volna meglepő az Afrika északi partján elterülő országokban, de az már meglepő, hogy a mexikói civilizáció alapítói is ezzel a módszerrel építkeztek az Atlanti-óceán túlsó partján fekvő dzsungelben. Vályogot használtak az olmékok, az amerikai civilizáció ismeretlen eredetű alapítói a nap felé forduló templompiramisaik építésénél, a La Venta melletti parti mocsarakban, ahol bőven volt fa és nád. És a perui pre-inkák is vályogtéglákból építették a part mellett álló és a nap felé forduló zikkurat formájú piramisaikat, melyek tetejére templomot raktak. A Peru északi partján emelkedő Cerro Colorado piramis 4800 m^2 területen fekszik, az ősi építészek hatmillió vályogtéglát használtak fel építéséhez. A teljesen ellentétes környezet és éghajlat ellenére, a mexikói őserdők és a perui sivatag pre-kolumbián civilizációinak az alapítói óvilági stílusban, vályogtéglákból építkeztek.

Az indus-völgyi gyapotszállítók láttán ismét az ősi Mexikó és Peru jutott Heyerdahl eszébe. A tudósok szerint először az indus-völgyi síkságon termesztettek használható **gyapotot**, s a növény innen került Egyiptomba. Amikor azonban a spanyolok Mexikóba és Peruba érkeztek, mindkét helyen hatalmas megművelt gyapotmezőket találtak. Mind a mai napig rejtély a tudósok előtt, hogyan lehet a függőleges keretű, dupla **lánchengeres szövőszék**, amelyet a spanyolok érkezésekor az inkák használtak, azonos azzal, amelyet az ősi Egyiptomban és Mezopotámiában használtak. A különlegesen díszített **kerámiakorsókat**, amelyeket a fonalkészítésnél használtak, alig lehet megkülönböztetni az óvilágiaktól, és a tudósok rámutattak arra, hogy a megszőtt anyagból olykor azonos ruhákat is készítettek. És még ez sem minden, mert ehhez aztán még a botanikusok is hozzászóltak. Egy kromoszómakutatás szerint az ősi mexikói és perui nép által termesztett gyapot nagyon különös fajta, nem ugyanaz, mint ami vadon nő Amerikában és amelyből tulajdonképpen nem lehet fonható szálat kinyerni. Az összes óvilági gyapot kromoszómái különböznek az amerikai fajtáétól; a Kolumbus előtti Mexikó és Peru gyapottermelői valamiképpen hozzájutottak az óvilági gyapothoz, azt keresztezték a vadon növő, helyi fajtával és egy tökéletesen fonható növényt kaptak mely – egy dupla kromoszóma számú hibridben – mindkét fajta kromoszómáit tartalmazta. A botanikusok joggal tehetik fel a kérdést: hogyan került az óvilági gyapot a mexikói és perui kultúra alapítóihoz? Heyerdahl szerint: „***Van valami nevetséges számos történész és antropológus kétségbe-esett törekvésében, amellyel azt akarják bizonyítani, hogy az Atlanti-óceánt a spanyolok és vikingek szelték át először. Van abban valami vallási fanatizmus, ahogyan a nyugati világ ragaszkodik ahhoz az elképzeléshez, miszerint Amerika európai alkotás, amelyet tökéletesen megvédett a tenger, egészen addig, amíg a helyi „barbárokat” fel nem fedezték a „civilizált”, keresztény úttörők. Próbáljunk elfogulatlanabbak lenni! A hajózás és írás tudományát, sőt még a keresztet meg a vallást is, amit Amerikába vittünk, Ázsiából kaptuk.”***

De hogy egy hazai vonatkozású példát is említsünk, Pap Gábor Hazatalálás c. könyvéből idézve: "Nehezen magyarázható meg példának okáért, mikor és milyen úton-módon volt alkalma "megállapodni" a századunk közepetáján tevékenykedett Kisjankó Bori matyó hímzőasszonynak a több mint félévezreddel előtte, a világ túlsó oldalán működött prékolumbián mexikói fazekasmesterrel, hogy ugyanazt a **"kétpúpú" madarat** hozzák létre, amely valódi, hús-vér madárra ugyan igen kevéssé emlékeztet, de egymásra annál inkább."

„Mivel az emberi faj korára vonatkozó eddigi nézetek teljességgel helyteleneknek bizonyultak, bizony óvatosan kell mozognunk, és nem szabad vakon hinnünk a civilizáció korára és elterjedésére vonatkozó feltételezésekben.

Túlságosan keveset tudunk.”

www.arvisura.van.hu/keret.cgi?/arvisigaz.htm

Az erdélyi szászok himnusza

Írta: Leopold Max Moltke – 1846

Erdélyország, türelem föld,
minden hitnek tábora!
Óvd meg hosszú századokon át
fiaidnak szabadságjogát,
S légy a tiszta szó hona!

Erdélyország, édes földünk,
drága jó szülõhazánk!
Áldott légy szépségedért,
s tájaidnak minden gyermekét
egyetértés fogja át!

(Ford.: Ritoók János)

oocities.org/erdelyilobby/htm/moltke.htm

MAGYAR TITKOK

REGÉNY

Irta NAGY IGNÁCZ

III.

A bőrös zsidó.

A fönnebbi nevezetes események után kényelmesen lovamra vetém magamat s a mocsáros vidéken lassacskán tovább kezdék haladni; most azonban már nem egyedül, mert Móricz zsidó, vagy Iczik gazda, szorosan mellettem lépegetett, míg fölhalmozott szekere nyikorogva baktatott utánunk. E ragaszkodást kissé gyanusnak kezdém tekinteni ezen elhagyatott vidéken, főkép, miután látám, hogy a zsidó kocsisa alig birá levenni műismerő szemeit szép lovamról s többször tekinte körül az egész tájon, mind tulajdonkép mulhatlanul szükséges lett volna; aggályomat azonban csakhamar kinevetém, miután meggondolám, hogy derekasan föl vagyok fegyverkezve s különben is, hatalmas testi erőmnél fogva, nem egy könnyen lehet okom tulajdon árnyékomtól megijedni. E gondolatimat a zsidó következő szavai szakaszták meg:

- Bizony szép állat!
- Melyik?
- Melyik? Lehet-e itt másról szó, mint a nagyságos úr lováról. Száz aranyat testvérek közt megér.
- Ötszázért vettem.
- Elhiszem, oh elhiszem! Nem is mondottam még ki utolsó szómat. Ha nagyságod alkudni méltóztatik, én...
- Nem eladó.
- Oh, elhiszem! Ki is tudna ily gyönyörű állattól megválni?
- Kend úgyis csak bőrét tudná használni.

- Oh, tekintetes uram, nem voltam én mindig bőrszedő zsidó! Az én nevem jó név volt, de most már annyira sem becsülik, mint a görbe kigyóét.
- Talán valami nagyszerű bukás érte kendet a spanyol zendülés miatt? Külföldi kötelezvényekkel kereskedett, Móricz gazda, nemde?
- Nagyságod gúnyolódni méltóztatik.
- Nem mondaná el kend tehát őszintén korábbi sorsát s mostani helyzetének okait?
- Oh, nagyságos uram, fájdalmasan esik ezt elmondanom.
- Egy-két aranyat nem sajnálnék a történetért, ha érdekes, mert nagyon unatkozom.
- Nagyságod oly csodálatosan uralkodik fölöttem, hogy nem tagadhatom meg kívánságát. Csak ez az, mi szólanom parancsol s korántsem a három arany. Nemde, három aranyat kegyeskedett nagyságos uram igérni?
- Ám legyen; de őszinte lesz-e, Móricz gazda?
- Mint a tiszta víz, melyet Mózes vesszeje a kősziklából fakasztott.
- Tehát dologra.
- Nagyságos uram bölcs és tanult úr s bizonyosan tudni fogja, hogy nekünk igen jó új törvényünk van most, mely váltótörvénynek neveztetik.
- Igen, csak tovább.
- Ezen törvény sok szegény zsidót meggazdagított már, mert annak segélye által a legnagyobb kamatot is bátran és pontosan be lehet hajtani.
- E szerint hát kend is uzsoráskodott?
- Merkverdig! Ugyan kérem, nagyságos uram, micsoda az uzsora? Ha én tőlem valaki az ökörbőrt ötven forinton veszi meg, midőn az csak húszat ér, tehetek én arról? Nyakába kötöm én neki bőrömet? Az uraságoknak oly drágán szabad vásárlani, mikép nekik tetszik.
- Tehát a pénz is bőr?
- Az mindegy, drága nagyságos uram. Az én pénzem drága, nagyon drága, mert a zsidó igen nehezen jut pénzhez.
- Ám legyen! Tehát mi baja volt kendnek a váltótörvénynyel?
- Mindjárt elmondom. Hét esztendős koromban három huszast adott kezembe az atyám s ezen kis pénz nagy áldást hozott rám. Alig léptem át negyvenedik évemet s már közel állottam a százezerhez. Ekkor a nagyravágyás ördöge megszállá lelkemet s én egyszerre akarék dúsgazdaggá lenni. Minden oldalról pénzt szedtem föl, sokkal többet, mint a mennyit egész kereskedésem megért és ez könnyen ment, mert váltóim nemcsak Pesten, hanem az egész környéken is tiszteletben állottak.
- S mire való volt e sok pénz?
- Mindjárt elmondom. Midőn az idő közelített váltóim kifizetésére, egy jó barátomnak százhuszezer forintról adék váltót, még pedig lejárt fizetési határidővel. Barátom azonnal föladott a váltótörvényszéknél, boltomat becsukatá s áruimat eladatá. Ekkor hitelezőim is fölébredtek ugyan, de természetesen, már későn, mert vagyonom azon százhuszezres váltó kielégítésére is alig terjedt. Fogásom tehát szerencsésen sikerült, mert jó barátom becsületesen kezeimbe adá az áruimból kapott pénzt s én háromszázezer forinttal terhelten szerencsésen elhagyám Pestet.
- Hiszen ez valóságos lopás volt!
- Kérem alázatosan, nagyságos uram, darab ideig magam is azt gondolám és kissé irtóztam tőle; de miután látám, hogy e fogást többen gyakorolják, tehát nem birtam a kisértő ördöggel daczolni.
- És hová tette kend a sok lopott pénzt?
- Hová tettem? Bár tettem volna inkább a földbe, vagy költöttem volna el az emanczipatióra, ha találkozék valaki, ki azt tőlem elfogadja; de én mind ezt nem tevém, hanem tárczámba zárám pénzemet és hitetlen feleségem ellopta és megszökött vele!
- Tulajdon felesége?
- Igen, tulajdon feleségem, ki oly szép volt, mint Rachel s oly fiatal, mint a tavasz kezdete.
- Nyilván mást szeretett a szép menyecske?
- Alkalmasint, de én soha nem gyanakodtam ellene.

- Az igen természetes, mert az effélét mindig a férj szokta utoljára megtudni.
- Sokáig kerestem őt, de nem juthaték nyomába. Végre szakállamat megnövesztém, néhány megmaradt gyürümet eladám, kocsit, lovakat vettem s most ismét alant kezdem a kereskedést.
- Nem ártott a leczke a csalásért, jó Móricz gazda.
- De mondhatom is, nagyságos uram, hogy most már csupán becsületes utakon járok.
- Legjobb is az.
- Szabad már most alázatosan kérnem a négy aranyat?
- Négy aranyat?
- Igen, a mit kegyesen igérni méltóztatott, nagyságos uram.
- Ej ej, Móricz gazda, hát ez a magasztalt becsületes út? Hiszen én csak hármat igértem.
- Merkverdig! Én akár meg mertem volna rá esküdni, hogy négyet.
- Bizony csak három volt az, Móricz gazda. Itt van.
- Köszönöm alázatosan.
- Sokáig volt nőd a szép... mi is volt a neve?
- Eszter. Csak négy hónapig éltem vele egy födél alatt.
- Irja le kend előttem körülményesen a szép tolvajt; én sokat járok-kelek s lehet, hogy valahol nyomába akadok.
- Mellemen van arczképe, méltóztassék megtekinteni.
- Szép, valóban, csodaszép; most már nem csodálom, hogy talált férfit, ki jobban megérdemlé szerelmét, mint kend.
- Pedig mint szerettem!
- Régen szökött el?
- Két év előtt.
- Hol lakik kend most?
- Micsoda? Nagyságos uram talán méltóztatik...
- Azt gondolod, hogy elárullak? Ne félj, bizalmadat pénzen vettem meg, elárulásodat tehát csalásnak kellene tartanom. Nyugodt lehetsz.
- Közel lakom Czibakházához s csak ott méltóztassék utánam a korcsmában tudakozódni, ha talán hirt hallana nagyságod gonosz feleségemről.
- Jól van.
- Szabad kérdeznem, hogy hová méltóztatik most utazni?
- Pestre.
- Pestre? Lóháton? Ez igen nagy munka.
- Csak Nagyváradig nyargalok, onnan pedig gyorskocsin folytatom utamat.
- Én alkalmasint nem fogom többé látni a szép Pestet.
- Elhiszem, mert becsipnék kendet. De esteledik már az idő, sietnem kell. Jobbítsa kend meg magát, Móricz gazda. Jó éjszakát!
- Ne méltóztassék sietni, nagyságos uram. A Körmösi csárda kétmérföldnyire fekszik innen, elég lesz az mára, mert onnan még öt mértföldre esik a legközelebbi falu.
- Igazán?
- Becsületemre mondom.
- Arra nem sokat építek.
- Méltóztassék kocsisomat megkérdezni, nagyságos uram.

- Jól van, tehát együtt mehetünk.

Itt vége lett beszédünknek, mert én ügetésre nógatám lovamat, a zsidó pedig, miután néhány szót válta kocsisával, felkuporodott bőreire s lovait szinte gyorsabb haladásra kényszeríté. Mindez nem kerülé el figyelmemet, de pisztolyaim jó állapotban voltak s én fütyörészve folytatám utamat és csöndes elmélkedésekbe mélyedtem, melyek részint multamat, részint jövendőmet tárgyazák s miket a nyájas olvasó szives engedelmével, elhallgatok, mert a multról eleget mondottam már; jövendőm pedig annak idejében, úgy is napfényre fog majd jönni.

Egypár óráig ügeték e néma andalgásba, midőn távol kutyaugatás hatott füleimbe. Szemeimet a nesz után irányozván, távolban világot láték csillámlani s csak ekkor vevém észre, hogy a nap már lenyugodott, nem a tenger sima ölébe ugyan, hanem a gőzölgő posványok lágy párnáiba. Körülöttem bolygó tüzek emelkedtek s változatos lidérczi tánczot jártak, mi lovamat gyakori félreugrásra birta, engem pedig óvakodóvá tett, nehogy valamikép lemaradjak a nyeregből, mint a vasárnapi lovagok Pesten, midőn feledékenységből azt hiszik, hogy kantár helyett rőf van kezeikben s végighuzogatják a ló száján a kemény zablát.

A kutyaugatás mindinkább közelebbről hangzott, a bolygótüzek fényesebben ragyogtak, a békák kedélyesen énekeltek, a bölömbikák pedig komolyan zúgák egyhangú dalukat, míg az égen fekete felhők kezdének tornyosulni, jelentve, hogy a forró nyári napot alkalmasint viharos éj fogja követni. Midőn a csárdához érkezénk, már egészen fekete volt a láthatár s a távolból egyes szélsuhogások zúgtak végig az árva magányon, mik közé tompa moraj vegyült néha, minőt távol mennydörgés szokott okozni. A teljesen beállott sötétség miatt csak annyit láthaték, hogy a csárda dombon áll s körülötte legparányibb nyoma sincs a kerítésnek. A nagy komondor morogva csóválá bozontos farkát a zsidó és kocsisa körül s ismeretségben látszott velük állani.

Mindez nem nagy vigasztalásomra szolgált ugyan, azonban a sötétségben badarság lett volna tőlem az ingoványos lapályon tovább tévelygeni s azért csakhamar elhatározám magamat és lovamról leszállottam. A zsidó akkor már kengyelemet tartá s nagy alázatossággal szóla:

- Csak méltóztassék besétálni, nagyságos uram, én majd a nyerget utána viszem, a lóról pedig kocsisom becsületesen gondoskodni fog.
- Jól van, Móricz gazda, jól; köszönöm szivességét. Csak pisztolyaimat veszem magamhoz, mert azok nélkül nem szeretek ily elhagyatott csárdába lépni.
- Ah, nagyságos uram jól föl van fegyverkezve, a mint látom; már ez derék, ámbár itt ugyan nincs mitől félnünk. A csárdás igen becsületes ember, egy év óta majd minden héten betérek én Marczi gazdához s még legkisebbet sem láttam, mi gyanura szolgáltatott volna alkalmat.
- Annál jobb, ha úgy van; fegyvereimet nem szeretem használni, de azért csakugyan mindig tökéletesen el vagyok rá készülve s mondhatom, hogy életem mindenesetre nagyon sok vérbe kerülne.
- Isten mentsen, nagyságos uram, már szinte félni kezdek; azonban, még egyszer mondom, hogy nincs mitől tartanunk.

Ez alatt a zsidó lecsatolá nyergemet, én pedig pisztolyaimat keblembe, vagyis tulajdonkép oldalzsebembe rejtvén, útitáskámat karomra vevém s a zsidó kiséretében a csárdába léptem.

Magyarok a világban

Kérjük, ha olyan eseményről, szervezetről, határon túli honlapról van tudomása, mely nem szerepel rendszerünkben, akkor azt jelezze a szerkesztőségnek a szakmai@erikanet.hu e-mail címen.

XVI. Dudás Kálmán Nemzeti Vers- és Prózamondó Találkozó
[2012. 10. 20.

A Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete és a Feketics Művelődési Egyesület a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet szakmai támogatásával 2012. november 17–18-án megszervezi a XVI. Dudás Kálmán Nemzeti Vers- és Prózamondó Találkozót.

A versenyben minden 9. életévét betöltött magyar nyelvű versmondó részt vehet. A jelentkezőknek készülniük kell két verssel vagy prózával a magyar irodalomból és egy művel a kisebbségi irodalomból.

A jelentkezőket 2012. november 17-én délelőtt 9 és 10 óra között várjuk a bácsfeketehegyi Kultúrotthonba (JNA utca 24.). A verseny hagyományosan elődöntővel kezdődik szombaton és a vasárnapi döntővel zárul. A nevezési díj 400,00 dinár. Egy kísérőnek ingyenes a részvétel, további kísérőket önköltséges alapon tudunk fogadni. A döntőbe jutott versenyzők és kísérője részére térítésmentesen teljes ellátást biztosítunk. Érdeklődni Barta Júliánál a 024/738-003-as telefonszámon lehet hétköznapokon 19-21 óráig.
Jelentkezés: név, lakcím, életkor, telefonszám vagy e-mail cím, valamint a három választott vers vagy próza megnevezésével telefonon a fenti számon, és az alábbi címen: Barta Júlia, Lenin u. 29., 24323 Bácsfeketehegy, vagy a bartatenyi@gmail.com és vmve.versmondo@gmail.com e-mail címeken.
Jelentkezési határidő: 2012. november 5.

Forrás:
VMMI

Dudás Kálmán:
Anyám kezei: jóság és áldás

Ki tud arról a nagy jóságról, puha áldásról,
melyek karjaid, fiatal fehér karjaid
ölelésében, vigasztaló simogatásában illatozott
gyermekkoromban, - ha fölriadtam álmomból
s Te hozzámsuhantál a fekete éjszakán át
és a két karod jósága világlott akár a fárosz.

Ki tud a Te két anyai karod eleven áldásáról
mely biztos tenyerébe vette botladozó,
téveteg lelkemet ártatlan éveimben.

Jótékony kezeid formáló tiszta müvészetét valaki tudja?
És csodás ereje varázsát ki sejti -
mellyel új akarást, friss erőt, ép hitet simitottál belém:
ha megtépázva, törten, betegen hazavetődtem
s karjaidba hulltam, - mikor megrugdosott
és arcomba vágott a goromba élet.

És ki tudja fölmérni áldó karjaid,
száraz, beteg kezeid éltető vigasza mélyét,
munkás kezed örök lankadatlanságát:
hogy utánam küldhesd utolsó falatod.
És ki szólhat kérges anyai kezeid, szent kezeid
mélységesen buzgó nagy hitéről -: melyeket estente
imára kulcsolsz - értem is, hálátlan fiadért.

Ó, anyám kérges kezei: áldás és jóság!
Ti vagytok a Tavaszom. Ti virágzó tavaszi ágak vagytok,
s az Isten felé bólongtok szeretetek tiszta illatával.

Ti vagytok a fény, mely utamra süti
biztos, fehér jeleit, ha fáradtan vonszolom magam
az életrengeteg botlató sürüjében.
Ti vagytok mindenem:
Jó anyám szent, szikkadt, beteg kezei...

1934.

forrás: png-images.bloglap.hu

Elfeledett szép szavaink

Buszma: szótlan, kevésbeszédű.

Cakompak: juhászok felszerelése, tárgyai.

Cenzár: alkusz.

Céh: betyáremberek szövetségének tréfás elnevezése.

Címerfa: pásztorcserény elé állított hosszú, egyenes gömbfa, alátett cöveklépcsőkkel. Erre másztak fel a pásztorok, hogy messze láthassanak róla, tetejébe nyúlvessző-bokrétát vagy árvalányhajat tűztek.

Csaszmat: az ökrész béres tréfás neve, mert az ökörszekér mellett lépkedve csizmáját egymáshoz "cseszi, csaszmatolja".

Csásszem: bal szem.

Csáva: krumplival vagy korpával föleresztett híg, főtt sertés eledel.

Cselefendi: mások beszédébe beleszóló, belekotnyeleskedő.

Csobolyó: 5-10 literes víztároló edény.

Csollák: kancsal.

Csomoros: bütykös jegenyefa.

Csülökre áll: támadásra készen.

Daku vagy dakuködmön: rövid, szőrös bőrből készült téli felöltő.

Degeszködik: a pipában a füst..ha rágyújtanak a pipa füst a kupakot nyomja fölfelé.

Dögrovás: az a rovás pálca, amire az elhullott állatokat vésték.

Dudaszájú ing: kissé bőujjú ing, az ujja nem gombolódik.

Dudva: takarmányhulladék.

Dücski: fejőjuhász tréfásan, ugyanis fejés közben dücsköli a birka tőgyét.

Egykerék suba: 10-16 db ürüből készült suba, amit ha leterítenek a földre egész kőrt formál.

Egykutyás: kisvagyonú.

Elárnyékol: elcseni a birkát, ha az a barmok árnyékába húzódik.

Elfüstöl: elmenekül.

Elhulláróz: kissebb csoportokban lassan legelni indul a nyáj.

Eloltja a gyertyáját: megöli, agyonveri.

Elrivogat: elijesztget.

Elsusol: huncutul eldug valamit.

Esztrenga: léckerítéssel körülvett terület a tanya közelében, fejés idején ide rekesztették el a fejős birkát.

Farkassötétje: az estjanal utáni első félóra, amikor borús időben a legsötétebb van.

Felbokráncsol: a bográcsba darabolja a húst.

Felmelegszik: bort iszik.

Felolvassa: megszámlálja.

Feldúsul a nap: felkel a nap.

Felsuvad a nap: a napfelkelte utáni idő amikor már majnem fahegybe ér.

Félcsipejű paraszt: kisvagyonú.

Félfölöstökömön az idő: mikor már kezdődik, de még nem érkezim el a früstök ideje.

Félre áll: betyár lesz.

Fényesebbszemű: szemfüles.

Férjhez ad: túlad a lopott lovon.

Fordított táska: bográcsban zsírosan főzött köleskása, ami ha megfőtt a bográcsban megfordíthatják.

Fölkezel:elszegődik.

Fúróval ültetett bajuszú: ritkabajuszú.

Gaga: akadozva beszélő.

Gamós: juhászbot másik neve.

Gatyásfinánc: útonálló, betyárkodó ember.

Gazat vet a történetekre: hallgat róla.

Göböly: felhízlalndó szarvasmarha.

Hajlottidejű: öreg.

Hancsikol: mezsgyét készít.

Hasít: dalol.

Hátamögé teríti a szűrt: bujdosóvá vagy betyárrá válik.

Horgos: kampós juhászbot, somfából.

Hosszúkezű: lopós.

Balassi Bálint - Búcsúja hazájától

Óh, én édes hazám, te jó Magyarország,
Ki keresztyénségnek viseled paizsát,
Viselsz pogány vérrel festett éles szablyát,
Vitézlő oskola, immár Isten hozzád!

Egriek, vitézek, végeknek tüköri,
Kiknek vitézségét minden föld beszéli,
Régi vitézséghez dolgotokot veti,
Istennek ajánlva légyetek immár ti!

Ti is, rárószárnyon járó hamar lovak,
Azkiknek hátokon az jó vitéz ifjak
Gyakorta kergetnek, s hol penig szaladnak,
Adassék egészség már mindnyájatoknak!

Fényes sok szép szerszám, vitézlő nagy szépség,
Katonatalálmány, újforma ékesség,
Seregben tündöklő és fénlő frissesség,
Éntűlem s Istentűl légyen már békesség!

Sok jó vitéz legény, kiket felemeltem,
S kikkel sok jót tettem, tartottam, neveltem,
Maradjon nálatok jó emlékezetem,
Jusson eszetekbe jótétemről nevem!

Vitéz próba helye, kiterjedt sík mező,
S fákkal, kősziklákkal bővös hegy, völgy, erdő,
Kit az sok csata jár, s jószerencse leső,
Légyen Isten hozzád, sok vitézt legelő!

Igaz atyámfia s meghitt jóbarátim,
Kiknél nyilván vadnak keserves bánatim,
Ti jutván eszembe hullnak sok könyveim,
Már Isten hozzátok, jó vitéz rokonim!

Ti is, angyalképet mutató szép szüzek
És szemmel öldöklő örvendetes menyek,
Kik hol vesztettetek, s hol élesztettetek,
Isten s jó szerelem maradjon véletek!

Sőt te is, óh, én szerelmes ellenségem,
Hozzám háládatlan, kegyetlen szerelmem,
Ki érdemem - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Ti penig, szerzettem átkozott sok versek,
Búnál kik egyebet nékem nem nyertetek,
Tűzben mind fejenként égjetek, vesszetek,
Mert haszontalanok, jót nem érdemletek.

Berda József – Nemzetsirató

Kábult ország, esett ország,
te rablóknak szabad préda,
sirasd magad: miért is vagy
szolgalelkek ivadéka?

Bilincstürő, bilincsváró
voltál tegnap s vagy te ma is,
esküdtél a sötét éjre,
s minden másra, ami hamis.

Nem láttad a magad útját,
úgy gubbadtál hallgatagon.
Csak a jászol kellett néked,
hogy légy mindig boldog barom.

Minden jó volt, ahogyan volt,
s nem kellett már egyéb néked:
csak a mázsás szónoklatok
s legyen borod, eleséged.

Leányaid? asszonyaid? Csúffá
tették ten hírneved,
így lett bordélyház az ország,
mely ezer évig vétkezett.

S a pipogyák férfihada? Csak
szavában vala bátor.
Nem voltak ők húsból-vérből,
Inkább voltak korhadt fából.

Intő példa nem segít már: úgy
tünsz el a forgószélben,
mint ősszel a légy, mint a távol
lebukó nap az égen.

magyarvagyok.com/kultura/irodalom/mi-a-magyar/nyelvunk-alkata

Űzött vad

(Petőfi emlékére)

A semmiből jöttél mint űzött vadállat
Egyedül maradtál Üvöltve rád támad
a felhergelt tömeg
Sohase érti meg
halhatatlan lelked Meg nem bocsátható
örök tagadás vagy eretnek lázadó
égbe törő vulkán
A szabadság útján
csillagok közt vágtatsz Ürpoklok rémei
harapnak beléd Átvergődsz rajtuk s neki-
feszülsz a világnak
Forradalmi lázak
gyújtottak szívedben máglyát Fölégeted
a Sötétség fészkét Ledöntöd népeket
rontó bálványait
Szétzúzod rácsait
gyilkos börtönünknek s mint elérhetetlen
fényes üstökös eltűnsz a végtelenben

Siklósi András

Szeretet programozás

Terméktámogatás: Igen, miben segíthetek?

Vásárló: Hát, hosszas megfontolás után úgy döntöttem, installálni fogom a Szeretetet. Végigvezetne kérem a folyamaton?

Terméktámogatás: Rendben, szívesen segítek. Készen áll az indulásra?

Vásárló: Hát, nem vagyok egy műszaki zseni, de azt hiszem, készen állok. Mit kell először tennem?

Terméktámogatás: Első lépésként nyissa meg a Szívét. Megtalálta a Szívét?

Vásárló: Igen, de egy csomó más program is fut jelenleg. Lehet telepíteni a Szeretetet, miközben ezek futnak?

Terméktámogatás: Milyen más programok futnak?

Vásárló: Lássuk csak, van Múltbéli Megbántódás, Alacsony Önértékelés, Harag és Neheztelés. Ezek futnak éppen.

Terméktámogatás: Nem gond, a Szeretet fokozatosan törölni fogja a Múltbéli Megbántódást a jelenleg működő rendszeréből. A hosszú távú memóriában esetleg megmaradhat, de már nem fog megzavarni más programokat. Végül a Szeretet felül fogja írni az Alacsony Önértékelést a saját moduljával, amit Egészséges Önértékelésnek hívnak. Viszont a Haragot és a Neheztelést teljesen ki kell kapcsolnia. Ezek a programok megakadályozzák a Szeretet megfelelő installálását. Ki tudja kapcsolni ezeket?

Vásárló: Nem tudom, hogyan kell kikapcsolni őket. Meg tudja mondani?

Terméktámogatás: Örömmel. Menjen a startmenübe és indítsa el a Megbocsátást. Ezt addig kell ismételnie, amíg a Harag és a Neheztelés teljesen ki nem törlődnek.

Vásárló: Rendben, kész! A Szeretet automatikusan elkezdte telepíteni magát. Ez normális?

Terméktámogatás: Igen, de ne feledje, önnek csak az alapprogram van meg. El kell kezdenie kapcsolódni más Szívekhez, hogy hozzáférjen a frissítésekhez.

Vásárló: Hoppá! Máris kaptam egy hibaüzenetet. Azt mondja: „Hiba – A program nem fut külső egységeken.” Most mit tegyek?

Terméktámogatás: Ne aggódjon. Ez azt jelenti, hogy a Szeretet program Belső Szíveken való futásra lett tervezve, de az ön Szívén még nem futott. Kevésbé technikai nyelven ez csak annyit jelent, hogy önnek először saját magát kell Szeretnie, mielőtt másokat Szerethetne.

Vásárló: Tehát most mit tegyek?

Terméktámogatás: Gördítse le az Önelfogadás menüt; majd kattintson az alábbi fájlokra: Megbocsátok Magamnak 2.0, Felfedezem az Értékeimet 1.5, Tudomásul Veszem a Korlátaimat 3.0.

Vásárló: Rendben, kész.

Terméktámogatás: Most másolja őket az „Én Szívem” könyvtárba. A rendszer felül fog írni minden zavaró programot és kijavítja a hibás programozást. Ezen kívül törölnie Kell a Terjengős Önkritikát az összes könyvtárból és kiürítenie a Kukát, hogy biztosan eltávolítsa teljesen és soha ne jöhessen újra elő.

Vásárló: Megcsináltam. Hé! A Szívem új fájlokkal telik meg. Mosoly jelent meg a képernyőmön és a Béke meg az Elégedettség bemásolja magát minden felé a Szívembe. Valamint az egész rendszerem melegedni kezdett. Ez normális?

Terméktámogatás: Sok esetben. Másoknak eltart egy ideig, de végül minden helyreáll a megfelelő időben. A rendszer melegedése normális, és javítja a Szív működését, ne aggódjon. Egyébként jó érzés nem?

Vásárló: De, csak szokatlan.

Terméktámogatás: Szóval, a Szeretet telepítve és rendesen fut. Még egy dolog mielőtt letennénk. A Szeretet Ingyenes Program. Figyeljen rá, hogy továbbítsa azt és a különféle változatait mindenkinek, akivel kapcsolatba kerül. Ők is megosztják majd másokkal és visszajuttatnak viszonzásul önhöz is új és izgalmas változatokat.

Vásárló: Köszönöm…

szepi.hu/irodalom/kedvenc/kt_

Könyvárverést rendeznek Szegeden

•

Igazi könyvritkaságokat és kultúrtörténeti szempontból is fontos kéziratokat láthatnak azok, akik ellátogatnak a Somogyi-könyvtárba, ahol 14. Szegedi Könyvárverés anyagát mutatják be.

Jakó Csaba, az aukció szervezője az MTI-nek elmondta, a Szegedi Könyvárverést csaknem másfél évtizede szervezték meg első ízben, s immár hagyomány, hogy november második szombatján rendezik meg. Az esemény egyre népszerűbb a régi könyvek gyűjtői körében: az ország minden részéről érkező érdeklődők mellett külföldről is jönnek beadók és vevők is.

A hazai aukciók között a szegedi árverésen szinte egyedülállóan alacsony – csupán 5-6 százalék - a visszamaradott tételek száma, és utóbb az antikváriumokban ezek a kötetek is gazdára találnak a kikiáltási áron – közölte a szakember.

A szervező szerint a siker titka, hogy a „divathullámokra" figyelve válogatják össze az árverésre kerülő anyagot. Idén a legnagyobb népszerűségnek az 1930-as évek magyar avantgarde költészete örvend. Az első kiadású kötetek némelyikének – Kassák Lajos vagy Bortnyik Sándor tervezte – papírborítója önálló képzőművészeti alkotásként is megállná a helyét. Az árverésre kerülő kéziratok között szerepel Kosztolányi Dezső fia, Ádám édesanyjához írt több mint 270 levele, valamint a harmincas évek népszerű regényírója, Gulácsy Irén Tömörkény Erzsébettel folytatott levelezése is. A több mint 630 tétel között található csaknem kéttucatnyi kötet, amely szerepelt az Ideiglenes Nemzeti Kormány által 1945-ben összeállított tiltott könyvek listáján. A fasiszta érzelmű könyvek birtoklásáért hosszú börtönbüntetés járt, csupán nagyon kevés példány maradt fönt ezekből, és különösen ritkák a jó állapotú kötetek – mondta Jakó Csaba.

(MTI)

A Berda kocsma szuper hely volt!

•

Kategória: Interjú
Publikálási dátum: 2012. október 29.
Írta: Kozma Lilla

Krúdy gábelfrüstükre, azaz villásreggelire invitálták az irodalombarátokat október 21-én a művelődési központba. Az író születésnapján több évtizedes hagyományt elevenítettek fel az intézmény munkatársai. Az ötletgazda – Molnárné Vida Anna könyvtáros – dr. Praznovszky Mihály irodalomtörténésszel évek óta vezeti a Kárpáti Aurél Irodalmi Asztaltársaság kirándulásait, s a jó kapcsolat gyümölcseként született meg ez a rendezvény. Az érdeklődés óriási volt, s mint a '60-as évek Berda kocsmájában az irodalmi és a gasztronómiai élmény találkozott ezen a délelőttön. Krúdy írásait Tahi Tóth László, Jászai Mari díjas Érdemes- és Kiváló Művész tolmácsolásában hallhatták a vendégek, a zongoránál Tánczos Tibor korabeli dallamokat játszott, míg a hét fogásos menü tálalása közben az irodalmi főpincér szerepét betöltő Dr. Praznovszky Mihály nem fukarkodott a szakszerű történelmi háttér felvázolásával.

A villásreggelin részt vett **Dr. Hajdú Endre** is, aki negyven évvel ezelőtt a Róna Vendéglátó Vállalat igazgatójaként megálmodta a Berda kocsmát. „A szolnoki út melletti csöndes mellékutcában megannyi ízes falattal és ceglédi borokkal várják itt a vendéget. És – ki hinné – színvonalas műsorokkal is. Villon versek éppúgy elhangzanak az irodalmi-kocsma falai közt, mint a névadó költő sorai." – írja Pálfy József újságíró a korabeli Magyarország című hetilap hasábjain. - Nagyon meg vagyok tisztelve a Berda kocsma nevében is – kezdi a beszélgetést Bandi bácsi, akivel egy esős őszi napon, egy csésze forró kávé mellett ültünk le beszélgetni. ***- Bandi bácsi a '60-as években úttörő szerepet vállalt az irodalmi és a zenei estek szervezésében Cegléden. Mesélne a kezdetekről?*** - Azokban az években művészetpárti vezetőség állt a Róna Vendéglátó

Vállalat élén. Mellettem Baldavári László főkönyvelő és dr. Zoltán Zoltán áruforgalmi vezető. Mindhárman szerettük az irodalmat és a zenét. Felmerült a gondolat, mi lenne, ha a vendéglátást és az irodalmat összekapcsolnánk. Megszületetett a Berda kocsma létrehozásának ötlete.

Berda József költő nagyon sokat járt Cegléden, jómagam sajnos nem ismertem. Nos, a Sas utcában volt egy mosodánk, azt alakítottuk át. A Berda kocsma óriási siker lett. Az 1969-es megnyitóra meghívtuk Pestről a Berda Baráti Kör tagjait, Kossuth-díjas művészek és a televízió munkatársai is jelen voltak az ünnepségen. Ez volt a Berda kocsma, de más üzletekben is rendeztünk irodalmi esteket, sőt zenei rendezvényeket is. A Róna Vendéglátó Dél-Pest megyei vállalatnak, Budapesttől Nagykőrösig voltak üzletei, Monoron és Nagykőrösön is megjelentünk ezekkel a művészeti estekkel.

A jazz estjeink s a jam-session nemzetközi hírűek voltak. Több alkalommal a televízió és a Kossuth Rádió is élő egyenes adásban közvetítette az eseményt a Kossuth Szállóból. A világ egyik legjobb jazz-zongoristája Dr. Garay Attila volt a művészeti vezető a Rónánál, de itt dolgozott Ősz Feri is a nagyszerű humorista, színpadi szerző. Pege Aladár, Kovács Gyula, Dobos Attila, Vukán György is felléptek nálunk. Kiváló alapzenekara is volt a Kossuthnak, így össze tudtunk állítani egy olyan műsorblokkot, ami eladhatónak bizonyult. ***- A Berda kocsmát egy művészlelkű ember vezette.*** - Huszár Károly volt az üzletvezető. A debreceni vendéglátós előbb disszidált Chicagóba, amikor visszajött Magyarországra, olyan rendezvényeket csinált Debrecenben, hogy a Kossuth Rádió élő adásban közvetítette azokat. Később konfliktusa támadt a debreceniekkel, s mivel ismertük egymást, rábíztam a kocsma vezetését. Egyébként Huszár Karcsi Sinkovits Imrével járt egy osztályba a Színművészeti Főiskolán, csak abbahagyta. Egy művész lelkű vendéglátós szakember volt. Értett mindkettőhöz, és a Berda kocsma az egy speciális ügy volt. És volt még egy

Ifjúsági tagozata is a Berda kocsmának, aminek Baranyi Feri volt az elnöke. Úgyhogy a Berda kocsma rendezvényein az utcán állt a közönség, mert nem fértek be, kicsinek bizonyult az üzlet. Ablakok, ajtók nyitva álltak az esteken. ***- A hihetetlen népszerűség ellenére az irodalmi kocsmának mégsem adatott meg hosszú idő.*** - 1971-ben teljes fordulat következett be a politikában, s annak ellenére, hogy Kiváló Vállalat voltunk, a változás rányomta a bélyegét a Róna Vendéglátóra. Engem áthelyeztek egy másik helyre és ekkortól a Berda kocsma kezdett lezülleni. Az országos sajtó ugyan reklamálta, hogy mi van a kocsmával, ám ahelyett, hogy visszaállították volna a régi dolgokat, levették a Berda kocsma nevet is és ekkor végleg megszűnt. A ház most is megvan, lakóházzá alakítva. Hatalmas köteg sajtót gyűjtöttünk össze egykor, de mind eltűnt, csakúgy mint Berda kalapja a kocsma faláról. Az a rengeteg rajz, karikatúra… ***- A Krúdy villásreggelin szinte teljes létszámban részt vettek a Kárpáti Aurél Irodalmi Asztaltársaság tagjai is. Az irodalmi társaságot 1964-ben lelkes irodalombarátok alapították a Kossuth Művelődési Ház és a Róna Vendéglátó Vállalat támogatásával. Úgy tudom, hogy az alapító tagok között volt Bandi bácsi is.*** - Ez inkább Baldavári Laci kezdeményezése volt. Nagyon jó ötletnek tartottam, hiszen irodalmi asztaltársaság nem nagyon létezett, pláne abban az időben. És ez működött függetlenül a Rónától, hiszen mindenhol tartottak összejöveteleket. Persze helyet adtunk a rendezvényeknek a Kossuth Szállóban is. ***- Olyan sok év telt el a Berda kocsma irodalmi összejövetelei óta, feltételezem, hogy hiányoztak Bandi bácsinak ezek a rendezvények.*** - Persze, hogy hiányoztak, de az, amit mi szerveztünk, amit mi akartunk, ez a műfaj megszűnt teljesen. Nagy ritkaság, ha manapság van valahol ilyen irodalmi esemény. ***- A művelődési központ megtette az első lépést e szép hagyomány újraélesztése terén. Hogy érezték magukat a gábelfrüstükön?*** - A villásreggeli egy gasztronómiai műfaj. És ez olyan színvonalas, remek volt! Praznovszky Mihály nem először csinált ilyet, Tibor kiváló zongorajátéka nagyon jó hangulatot teremtett. Ez a 7 fogásos, szakszerűen összeállított pompás menü ennyi pénzért, plusz irodalmi és zenei élmény…! ***- Hogy látja Bandi bácsi, van erre igény manapság is?*** - Hát megtelt a kamaraterem, nem?! Csinálni kell! Akár Praznovszkyval, de akár helyi közreműködőkkel is. Itt van Baranyi Feri vagy például Baldavári Laci. Érdekességképp elmondom, hogy Pesten a Petőfi Irodalmi Múzeumnak az udvarán állt egy étterem. Ősz elején a vendéglátó kerthelyiségében a fröccsről volt szó, ugyanígy mint

most, csak ott Helyei László mondta a verseket. Nos, ott ültek az irodalmárok és miközben a verseket hallgatták, fölszolgálták a fröccsöt. Cegléden is sok lehetőség adódhat, itt van például a laska. Biztos, hogy meg lehetne csinálni. A Krúdy gáblin rikkancs osztotta a „Ceglédi Reggeliző Újság első évfolyamának egyetlen számát”. - Remek ötlet! Nekünk is volt annak idején egy Róna Revü című újságunk, megvannak a példányai, s nálunk is rikkancs osztogatta a vacsora esteken, igaz szmokingban és nyakkendőben- mondja Bandi bácsi mosolyogva, miközben kiteszi az asztalra a Berda kocsma vendégkönyvét. - Hát ez eléggé ütött kopott mondanom se kell – szabadkozik. Szegény Huszár Karcsi már halálos beteg volt, amikor nekem akarta ajándékozni. És én nem fogadtam el. Mindketten tudtuk, hogy el kellene vennem, de nem tudtam megtenni. Halála után alig tudtam megszerezni – meséli, miközben kinyitja féltett kincsét.

- Kérem szépen, a Berda kocsma megnyílt ’69 november 7-én – olvassa az első lap bejegyzését. És így nézett ki – mutatja a fekete-fehér fényképet. Amikor megnyílt egész Pest itt volt. S miközben lapozza a könyvet, előtörnek belőle a régi emlékek: ezek itt Berda versei, itt meg Kovalovszky Miklós nyelvész bejegyzése.

Három éven át itt ünnepeltük Berda József születésnapját. A televízió is filmre vette, de a film egyszerűen eltűnt az archívumból. Valószínűleg megsemmisítették. Miközben ujjai között peregnek a könyv lapjai meghívókon, fekete fehér fotográfiákon és bejegyzéseken keresztül tárul fel az irodalmi kocsma 3 éve. Rátonyi Róbert, Bilicsi Tivadar, Bodor Tibor, Szendrő József, Zsolnai Hédi, Bárdi György, Baranyi Ferenc, Kazal László, Béres Ilona… Millió aláírás és bejegyzés. Előkerül a Berda Ifjúsági Klub havi programja. A sörösládákon is ültek az ifjúságin, itt volt minden gimnazista…. A klub titkára Horváthné Valika volt… Egy kép a Róna kórusról, merthogy az is volt ám! És a Villon est!... És az utolsó bejegyzés: „A Berda Kocsma megszűnt 1972-ben. Béke poraira!”

Bandi bácsi megmutatja gyűjteményének legújabb darabját. Egy gépelt papírlapot húz elő. Praznovszky Mihálytól kapta a villásreggelin. A sorok között pedig az irodalomtörténész felelevenítette azt a Krúdy vacsora estet, melyet 1979. szeptember 27-én tartottak a Kossuth Szállóban. Kézbe foghatom azt a Berda plakettet is, melyet Borsos Miklós tervezett és beleolvashatok Bandi bácsi ünnepi beszédébe, melyet a Berda kocsma megnyitóján olvasott fel.
- A Berda kocsma egy nagyon szuper hely volt! Rengeteg anyagom van, 40 éve ugyanígy… még kibír néhány évet. Könyvbe kellene már rendezni – mondja elgondolkodva. Ám ez nem csak az én érdemem, hanem mindenki érdeme! Ha nincs Huszár Karcsi, nem megy így a Berda! És Baldavári Balda! És a többiek!
És ha nincs Bandi bácsi – teszem hozzá búcsúzóul.

cegledipanorama.hu/index.

Izsó Zita költőnek ítélték oda a Gérecz Attila-díjat.

A Tengerlakó című kötetéért Izsó Zita költőnek ítélték oda a Gérecz Attila-díjat. A 30 év alatti, elsőkötetes szerzőknek járó elismerést L. Simon László kultúráért felelős államtitkár adta át szerdán Izsó Zitának a Magyar Írószövetség székházában.

Izsó Zita a Tengerlakó című, 2011-ben a Fiatal Írók Szövetségének kiadásában megjelent kötetéért vehette át az elismerést - mondta Kollár Árpád, a Fiatal Írók Szövetségének elnöke, aki laudációjában a költőnőt a fiatal irodalom meghatározó alakjának nevezte, valamint méltatta a versek "ironikus, játékos megszólalásait". Az elnök hozzátette: Izsó Zita költői sokoldalúságát mutatja, hogy a legkülönfélébb "esztétikai műhelyekben", folyóiratokban jelenteti meg műveit. Az elismerést átadó L. Simon László közölte: az állami kitüntetések rendszerébe illeszkedő díj "magánalapítású", a 200 ezer forinttal és bronzplakettel járó elismerést a tárca a szakmai szervezetek ajánlása alapján ítélte oda Izsó Zitának. A kulturális államtitkár kiemelte: bár sokan felvetették a 20 éve létező Gérecz Attila-díj megszüntetését, anélkül nem létezne a pályakezdő alkotók kiemelkedő teljesítményeit jutalmazó szakmai elismerés.

A politikus felidézte, hogy a fiatalon elhunyt Gérecz Attila emlékére a Magyar Írószövetség 2006-ban emléktáblát emelt, amelyet minden évben október 23-án megkoszorúznak. L. Simon László megjegyezte: senki sem tudhatja, milyen jelentős életművet hagyott volna hátra Gérecz Attila, ha nem éri olyan korán a halál.

Szentmártoni János, a Magyar Írószövetség elnöke beszédében kiemelte: a díjat Kárpáti Kamil, a Stádium Kiadó vezetője hozta létre azzal a céllal, hogy írótársának emléket állítson. Az elismerést rendszerint október 23-án adják át, azonban a húszéves díj tiszteletére az idén november 7-re, Gérecz Attila halálának napjára helyezték át az ünnepséget. A költőt 1956 őszen a budapesti Klauzál téren érték a végzetes lövések.

Gérecz Attila költészetét Szakolczay Lajos irodalomtörténész méltatta. Felidézte, hogy a fiatal költő az írók közül egyedüliként harcolt fegyverrel a zsarnok ellen. "Elbukása ellenére, mert ugyan szitává lőtték testét, győzött. Szelleme, az igazság és forradalom szelleme mindig jóval több, mint a küzdő, lankadó, fáradó test" - fogalmazott. Kitért arra, hogy az öttusa bajnokként is ismert alkotó a váci börtönben érett költővé, életműve példa arra, hogy "a szabadságnál nincs drágább kincs".

Izsó Zita az MTI-nek elmondta, hogy még tizenhat éves korában ismerkedett meg édesapja révén Gérecz Attila költészetével, és már akkor nagy hatással volt rá. "Nagy felelősséget jelent ez a díj. Most nagyjából annyi idős vagyok, mint ahány éves ő volt, amikor meghalt. Ehhez képest az egész életműve rendkívül tiszteletreméltó, amihez méltóvá kell válni" - fogalmazott a költő, aki 2013-ra tervezi következő kötete megjelentetését. Korábban többek között olyan alkotók kapták a díjat, mint Lackfi János, Szakács Eszter, Oravecz Péter, Grecsó Krisztián, Mestyán Ádám és Kele Fodor Ákos.

(MTI)

Rabindranath Tagore:

Áldozati énekek

20.

Aznap, mikor a lótusz virágba szökkent – ó jaj -, gondolataim
szórakozottan kalandoztak erre-arra, s nem vettem észre.
Kosaram üres volt, s a virág meglátatlan, a szárán maradt.
Néha-néha elfogott valami szomorúság. Felriadtam
álmodozásomból, s a déli szélben még éreztem egy sajátságos
varázsú édes illat nyomát.
Ez a meghatározhatatlan édes érzés belopta szívembe a
vágyódás fájdalmát. Így tetszett, a nyár mohó, forró lehelete ez,
mely beteljesedését keresi.
És nem vettem észre, hogy oly közel van, hogy az enyém,
hogy a saját szívem mélyén virágzott ki ez a fölülmúlhatatlanul
édes érzés.

Mácz István
Isten (és) az Igazság, a Jóság, a Szépség

Isten igazságával elbűvöl, jóságával melenget, szépségével magához édesget.
Az igazság isteni valóság. Maga Jézus mondja: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.”
A jóság lényege isteni. Jézus tanítja: *„Egy valaki jó, az Isten.”*
Isteni fénylik a szépségben. Isten szépsége tündökölt át Jézuson a színeváltozás történésekor:
„Ragyogott az arca, mint a nap, ruhái pedig fehérek lettek, mint a napsugár.”

Verőce

Ne bántsd a magyar szellemet és alkotóerőt, mert önmagadat és Európát is megfosztod egy szebb jövő lehetõségétõl!

A Magyar Irodalmi Hírlevelet szerkeszti: Fenyvesi Miklós

http://irodalmihirlevel.freewb.hu/

Terjeszti a Kárpáti Harsona

http://www.karpatiharsona.info